

KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI TÉTELEK
MAGYAR NYELV TANTÁRGYBÓL A 12.A OSZTÁLY SZÁMÁRA
2018

1. témakör: Kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói
2. A vizuális kommunikáció: a szóbeli kommunikáció és az írott szöveg nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei

2. témakör: A magyar nyelv története

3. A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása
4. A nyelvtörténet forrásai: kézirásos és nyomtatott nyelvemlékek
5. A nyelvújítás kora
6. A szókészlet rétegei: aktív és passzív szókinés; ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségyszók, tükörszavak, idegen szavak.

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

7. A nyelv mint jelrendszer
8. A nyelvváltozatok rendszere: a nyelv társadalmi és területi tagolódása, a köznyelv használati területe
9. Nyelvünk helyzete a határon túl
10. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. kommunikáció az interneten, szövegszerkesztés számítógéppel)

4. témakör: A nyelvi szintek

11. A hangtörvények: hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
12. A magyar helyesírás rendszerszerűsége: a helyesírás alapelvei és néhány szabálya (pl. kis és nagy kezdőbetű, egybeírás és külön, írásjelek használata)
13. A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai

5. témakör: A szöveg

14. A szövegkohézió
15. Nyelvhasználati szintek szerinti szövegtípusok: társalgási(magánhasználati), hivatalos , tudományos (szakmai és ismeretterjesztő) , publicisztikai (sajtó és média) közéleti(szónoki) és szépirodalmi szövegtípusok nyelvi jellemzői, műfajai
16. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző témájú hivatalos levelek (pl. kérvény, panaszos levél, fellebbezés, meghatalmazás)

6. témakör: A retorika alapjai

17. A beszéd felépítése: a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig

18. Az érvelés logikája, technikája: az érv felépítése, fajtái, az érvek elrendezése, az érvelés módszerei

7. témakör: Stílus és jelentés

19. A szóhasználat és stílus : jellegzetes stílustípusok (stílusárnyalatok) *pl. bizalmas, közömbös, durva, tudományos, hivatalos, választékos, régies, humoros, ironikus, gúnyos, eufémista, köznyelvi*

20. Stílusesszközök : egyszerűbb szóképek (megszemélyesítés, hasonlat, metafora, metonímia, szinesztézia) és alakzatok (felsorolás, ismétlődés, ellentét, gondolatritmus) köznyelvi és szépirodalmi szövegekben